

WYMAGANIA EDUKACYJNE DLA KLASY III
Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych
w roku szkolnym 2021/2022

Nauczyciel Katarzyna Kawka

1. Krótka charakterystyka zespołu klasowego
 - **Klasa III Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych – przedmiot historia sztuki**
 - Posiadane umiejętności i wiedza: uczeń w II klasie liceum realizował program na lekcjach historii sztuki oraz historii i społeczeństwa, na których zdobył wiedzę na temat architektury i sztuk plastycznych rozwijających się w dziejach świata od prehistorii do Średniowiecza.
2. Oczekiwane osiągnięcia ucznia w klasie opanowanie materiału z zakresu historii sztuki: **Protorenesans, Renesans, Barok, Rokoko**; umiejętność charakterystyki oraz analizy dzieł sztuki, pisanie krótkich form literackich na temat sztuki, aktywność w realizacji projektów edukacyjnych, m.in. referatów, prezentacji multimedialnych, recenzji wystaw.

KRYTERIA OCENY

I. Opanowanie wiadomości z zakresu materiału nauczania – zgodnie z programem

II. Umiejętność analizy i krytycznej oceny dzieł sztuki

III. Aktywność na lekcji

IV. Systematyczność pracy

V. Zainteresowanie aktualnymi wydarzeniami dotyczącymi sztuk plastycznych i architektury

WYMAGANIA WYKRACZAJĄCE POZA POZIOM NAUCZANIA – stopień celujący

I. Opanowanie wiadomości z zakresu materiału nauczania – zgodnie z programem

Uczeń opanował wymagane wiadomości i umiejętności w 90 % (patrz. Wymagania dopełniające).

Rozwija i dokumentuje własne zainteresowania przedmiotowe. Dodatkową wiedzę nabywa w toku samodzielnych poszukiwań i przemyśleń.

Posługuje się bogatym słownictwem z zakresu historii sztuki.

Zna dzieje swojego regionu w zakresie wykraczającym poza poznany w czasie lekcji.

Potrafi wymienić instytucje, które w regionie zajmują się promowaniem i współtworzeniem kultury.

II. Umiejętność analizy i krytycznej oceny dzieł sztuki

Potrafi korzystać z różnych źródeł informacji.

Umie powiązać problematykę dotyczącą historii sztuki z zagadnieniami poruszonymi na innych przedmiotach.

Syntetyzuje szczegółowe informacje.

Samodzielnie interpretuje źródła.

III. Aktywność

Uczeń wykazuje szczególną aktywność przy realizacji różnych działań, a zwłaszcza prac samodzielnych, wykonuje je na szczególnie wysokim poziomie, bezbłędnie i systematycznie wykonuje wszystkie zadania. W pracach zespołowych często wykazuje pozycję lidera grupy, a jego wkład ma znaczący wpływ na pracę całego zespołu. Odpowiada na pytania szczególnie twórczo formułując krytyczne oceny i własne wnioski
Bierze udział w konkursach i olimpiadach przedmiotowych.

IV. Systematyczność pracy

Systematycznie wykonuje wszystkie zadania

V. Zainteresowanie aktualnymi wydarzeniami dotyczącymi sztuk plastycznych i architektury

Interesuje się aktualnościami związanymi z życiem artystycznym.

WYMAGANIA DOPEŁNIAJĄCE – stopień bardzo dobry

I. Opanowanie wiadomości z zakresu materiału nauczania – zgodnie z programem

Uczeń opanował wiadomości i umiejętności z zakresu minimum 90%, jest aktywny przy realizacji dodatkowych zadań, bezbłędnie i systematycznie wykonuje wszystkie zadania, w pracach zespołowych przyjmuje pozycję lidera grupy, samodzielnie i twórczo odpowiada na zadane przez nauczyciela pytania, interesuje się aktualnościami na temat życia artystycznego.

DZIAŁ: Między gotykiem a renesansem: Protorenesans w Italii;

Uczeń potrafi:

- omówić sytuację miast włoskich w XIII i XIV w. oraz znaczenie malarstwa protorenesansowego,
- charakteryzować i porównać szkoły malarstwa florenckiego i sieneńskiego, wskazując na nowatorski charakter szkoły florenckiej,
- określić wpływ Giotto di Bondone i malarzy trecenta na rozwój malarstwa renesansowego,
- przedstawić zagadnienia rzeźby protorenesansowej, określa wpływy antyku na rzeźbę protorenesansu.
- **rozpoznać i przeprowadzić analizę poznanych dzieł sztuki:**
 - Nicola Pisano, Ambona z Baptysterium w Pizie,
 - Giovanni Pisano, Ambona w katedrze w Sienie,
 - Giotto - freski z kaplicy Scrovegnich w Padwie (Opłakiwanie, Pocałunek Judasza), freski z Asyżu: Kazanie do ptaków,
 - Duccio – Maestà z Katedry sieneńskiej,
 - Simone Martini – Zwiastowanie,
 - Pietro i Ambrogio Lorenzetti – Alegoria dobrych i złych rządów w Palazzo Publico w Sienie

Dział. RENESANS

a) SZTUKA QUATTROCENTA

Uczeń:

- przedstawia główne ośrodki sztuki renesansowej we Włoszech,
- charakteryzuje architekturę quattrocenta na przykładach omawianych na lekcji,
- przedstawia koncepcję miasta idealnego,
- omawia wygląd renesansowego palazzo,
- dokonuje analizy kościoła renesansowego,
- porównuje kościoły gotyckie z renesansowymi,
- przedstawia znaczenie mecenatu artystycznego w epoce renesansu,
- definiuje terminy i pojęcia oraz rozpoznaje na ilustracjach: sklepienie kolebkowe z lunetami, bęben, latarnię, palazzo, boniowanie, rustykę, pilastry w poszczególnych stylach, gzymsy dzielące i gzyms wieńczący, perspektywę linearną i powietrzną, da sotto in su, ornament groteskowy,
- omawia główne zagadnienia rzeźby wczesnego renesansu oraz przedstawia twórczość najwybitniejszych rzeźbiarzy epoki,
- przedstawia założenia formalne malarstwa quattrocenta, między innymi sposoby przedstawiania przestrzeni w malarstwie quattrocenta oraz omawia tematykę tego malarstwa,
- charakteryzuje twórczość malarzy wczesnego renesansu,
- przedstawia życie i twórczość Sandro Botticellego,
- dokonuje analizy dzieł pod względem formy i treści,
- **rozpoznaje dzieła sztuki** (epoka, styl/kierunek, wiek, autor, nazwa obiektu, w przypadku budowli, pomnika i fresku – miejsce/miasto, gdzie się znajduje):
- ornament groteskowy,
- Filippo Brunelleschi – Florencja: Ospedale degli Innocenti, San Lorenzo, kopuła katedry we Florencji, kaplica Pazzich,
- Leon Battista Alberti – Tempio Malatestiano w Rimini, Santa Maria Novella we Florencji,
- Michelozzo – Palazzo Medici-Ricardi we Florencji,
- Lorenzo Ghiberti – II drzwi bazyliki florenckiej, (scena z Ofiarowaniem Izaaka), III drzwi do bazyliki florenckiej (tzw. Rajske wrota),
- Donatello – Dawid, Posąg konny Gattamelaty,
- Andrea del Verrocchio – Dawid, Posąg konny Colleonego, obraz Chrztu Chrystusa,
- Rodzina della Robbia – płaskorzeźby tonda z niemowlętami z Ospedale degli Innocenti,
- Masaccio – Wygnanie z raju, Grosz czynszowy, Trójca Święta,
- Fra Angelico – fresk Zwiastowanie z Klasztoru św. Marka we Florencji,
- Paolo Uccello- Bitwa pod San Romano,
- Andrea Mantegna – iluzjonistyczny fresk z Camera degli Sposi w Palazzo Ducale w Mantui, Chrystus z Brerami,
- Domenico Ghirlandaio – Narodziny Marii, Starzec z wnukiem,
- Piero della Francesca – Zmartwychwstanie, Sen Konstancyna, Biczowanie, portrety Federico Montefeltra i Battisty Sforzy,
- Sandro Botticelli – Powrót Judyty, Madonna Magnificat, Primavera, Narodziny Wenus, Mars i Wenus.

b) SZTUKA CINQUECENTA

Uczeń

- charakteryzuje architekturę XVI w. na przykładach dzieł Bramantego i Michała Anioła,
- przedstawia twórczość Andrei Palladia oraz określa jego znaczenie dla architektury nowożytniej w Europie Zachodniej,
- omawia życie i twórczość Leonarda da Vinci, Michała Anioła, Rafaela Santi, Tycjana,
- wykazuje, jaki wpływ na sztukę miała twórczość mistrzów XVI w.,
- charakteryzuje malarstwo weneckie, wskazuje na specyfikę środowiska,
- wyjaśnia terminy: sfumato, koloryzm (colore), disegno, stanza, venusta, bella maniera, non finito, terribilità, figura serpentinata, serliana (motyw palladiański), Sacra Conversazione,
- charakteryzuje twórczość rodziny Bellinich, Giorgione, Tycjana, Veronesa i Tintoretta,
- interpretuje teksty kultury dotyczące sztuki cinquecenta,
- dokonuje analizy wybranych dzieł,
- **rozpoznaje dzieła sztuki** (epoka, styl, wiek, autor, nazwa obiektu, w przypadku budowli, pomnika i fresku – miejsce/miasto, gdzie się znajduje):
- Donato Bramante – Tempietto w Rzymie, plan Bazyliki św. Piotra,
- Andrea Palladio – Teatro Olimpico - Vicenza, Il Redentore w Wenecji, San Giorgio Maggiore w Wenecji, Villa Rotonda - Vicenza.
- Michał Anioł – plan i kopuła Bazyliki św. Piotra, Biblioteka Laurenziana, przebudowa Placu Kapitońskiego w Rzymie, Dawid, Pieta z bazyliki św. Piotra, Mojżesz, nagrobki Medyceuszy, Pieta Rondanini, freski na sklepieniu Kaplicy Sykstyńskiej, Sąd Ostateczny,
- Leonardo da Vinci – Madonna w grocie (dwie wersje), Ostatnia Wieczera, Dama z gronostajem, Mona Liza, Święta Anna Samotrzec, Salvator Mundi,
- Rafael Santi – Piękna Ogrodniczka, Madonna Sykstyńska, Szkoła ateńska, Portret Leona X, Przemienienie na górze Tabor,
- Giovanni Bellini – Sacra Conversazione,
- Giorgione – Śpiąca Wenus, Burza, Trzej filozofowie,
- Tycjan – Koncert wiejski, Miłość ziemską i niebiańską, Wenus z Urbino, Karol V na koniu, portret papieża Pawła III z nepotami, Danae, Pieta z 1576 r.
- Tintoretto – Ostatnia Wieczera, Przeniesienie ciała św. Marka,
- Paolo Veronese – Uczta w Kanie Galilejskiej, Ostatnia wieczerza/Uczta w domu Lewiego,

c) SZTUKA MANIERYZMU

Uczeń

- wyjaśnia termin manieryzm i wskazuje cechy stylu w malarstwie, rzeźbie i architekturze,
- określa charakter i czas trwania manieryzmu,
- charakteryzuje sztukę manierystyczną we Włoszech na podstawie przykładów omówionych na lekcjach - z architektury, rzeźby i malarstwa,
- omawia życie i twórczość El Greco,

- przedstawia ewolucję malarstwa renesansowego od protorenesansu do weneckich kolorystów,
- wyjaśnia, na czym polega postawa artysty manierystycznego,
- definiuje pojęcia: anamorfoza, ornamenty: okuciowy, chrząstkowo-maźwiniowy, zwijany,
- dokonuje analizy dzieł,
- **rozpoznaje dzieła sztuki:** (epoka, styl, wiek, autor, tytuł/nazwa dzieła):
- Jacopo Pontormo – Nawiedzenie, Zdjęcie z krzyża,
- Agnolo Bronzino – Zwycięstwo czasu nad miłością,
- Parmigianino – Madonna z długą szyją,
- Giuseppe Arcimboldo – Lato (z 1563 r.), Rudolf II jako Wertumnus
- Antonio Allegri zw. Correggio – Wniebowzięcie Marii fresk z kopuły katedry w Parmie, Danae,
- Giovanni da Bologna – Porwanie Sabinek, Merkury,
- Benvenuto Cellini – Perseusz, Solniczka Franciszka I,
- El Greco – Pogrzeb hrabiego Orgaza, Widok Toledo, Laokoon, Ekstaza św. Franciszka (z Muzeum Diecezjalnego w Siedlcach).

d) SZTUKA RENESANSOWA I MANIERYSTYCZNA POZA ITALIA

Uczeń

- opisuje architekturę rezydencjonalną we Francji, przebudowę Luwru w okresie renesansu,
- charakteryzuje szkołę Fontainebleau,
- omawia architekturę manierystyczną w Niderlandach,
- charakteryzuje twórczość Dürera,
- przedstawia twórczość innych artystów niemieckich: Lucasa Cranacha, Albrechta Altdorfera, Hansa Holbeina; przywołuje tradycję średniowieczną w twórczości Matthiasa Grünewalda,
- wyjaśnia, na czym polega osadzenie w tradycji dzieł malarzy niemieckich,
- wskazuje cechy renesansowo-manierystyczne na wybranych przykładach sztuki poza Italią,
- wyjaśnia, jaki wpływ na malarstwo miała sytuacja polityczno-religijna,
- na podstawie cech stylistycznych identyfikuje środowisko artystyczne i czas, w którym powstało dzieło,
- **rozpoznaje i przeprowadza analizę dzieł sztuki** (epoka, styl, wiek, autor, tytuł/nazwa dzieła, miejsce/lokalizacja, w przypadku wybranych obiektów):
- szkoła Fontainebleau – Diana łowczyni,
- Francois Clouet – Franciszek I,
- Zamek w Chambord,
- Pierre Lescot – renesansowa przebudowa Luwru,
- Cornelis Floris de Vriendt – Ratusz w Antwerpii,
- Pieter Bruegel Starszy – Upadek Ikara, Kraina lenistwa, Ślepcy, Wesele chłopskie, Wieża Babel, Walka karnawału z postem, cykl Pory roku: Myśliwi na śniegu,
- Albrecht Dürer – Autoportret (jako Chrystus), Melancholia, graficzna wersja Adama i Ewy, Czterech jeźdźców Apokalipsy, Zając,
- Hans Holbein Młodszy – Portret Henryka VIII, Ambasadorowie,
- Lucas Cranach Starszy – Wenus i Amor (akty), Portret Marcina Lutra.

- praca pisemna na zadany temat.

e) SZTUKA RENESANSOWA I MANIERYSTYCZNA W POLSCE

Uczeń

- przedstawia warunki rozwoju i czas trwania renesansu w Polsce,
- omawia rozwój renesansu w Polsce,
- charakteryzuje mecenat królewski oraz zabytki renesansowe na Wawelu,
- opisuje historię powstania, bryłę, plan dekorację Kaplicy Zygmuntowskiej,
- omawia typy nagrobków na przykładach dzieł Berrecciego, Gucciego i Michałowicza,
- wskazuje wpływy sztuki włoskiej oraz niderlandzkiej i niemieckiej na sztukę polskiego renesansu,
- charakteryzuje renesansową architekturę świecką i sakralną na podstawie przykładów dzieł omawianych na lekcjach,
- przedstawia malarstwo portretowe i miniaturowe (m.in. Kodeks Baltazara Behema) oraz rzemiosło artystyczne rozwijające się głównie w kręgu mecenatu królewskiego,
- omawia architekturę rezydencjonalną i obroną na przykładzie Baranowa Sandomierskiego, Krasieczyna i in.,
- przedstawia sytuację Gdańska w XVI i pocz. XVII w. oraz charakteryzuje sztukę Gdańska,
- wyjaśnia na przykładach pojęcie „niderlandyzmu” w sztuce Gdańska na przełomie XVI/XVII w.,
- dokonuje analizy formalnej wybranych dzieł,
- **rozpoznaje dzieła sztuki** (epoka, styl, wiek, autor, tytuł/nazwa dzieła, w przypadku budowli, pomnika i fresku – miejsce/miasto, gdzie się znajduje):
 - Franciszek Florentczyk, Bartolomeo Berrecci – zamek na Wawelu (krużganki, renesansowe wnętrza),
 - Bartolomeo Berecci – Kaplica Zygmuntowska (bryła, plan, wnętrze), nagrobek Zygmunta Starego,
 - Sale wawelskie – Sala poselska,
 - Santi Gucci – zamek w Baranowie (plan, bryła z zewnątrz, dziedziniec), nagrobek Stefana Batorego, Zygmunta Augusta, nagrobek Anny Jagiellonki,
 - Zamość (plan i widok ogólny na ratusz oraz kamienice),
 - Giovanni Battista di Quadro z Lugano - Ratusz w Poznaniu (bryła),
 - Kamienice braci Przybyłów w Kazimierzu Dolnym (elewacje),
 - Jan Maria Padovano – attyka krakowskich Sukiennic,
 - Arrasy wawelskie z kolekcji Zygmunta Augusta,
 - Portret Anny Jagiellonki i Stefana Batorego Marcina Kobra,
 - Kodeks Baltazara Behema – miniatura Ludwisarz,
 - Antoni van Opbergen – Wielki Arsenał w Gdańsku (fasada),
 - Hans Vredemann de Vries, Izaak van den Blocke – Sala Czerwona w ratuszu gdańskim.

DZIAŁ: SZTUKA EPOKI BAROKU I ROKOKA

a) SZTUKA BAROKOWA WE WŁOSZECH

Uczeń

- wyjaśnia zagadnienia z zakresu klasyfikacji i genezy nazwy stylu,
- określa warunki rozwoju, czas trwania i zasięg terytorialny sztuki epoki baroku,
- omawia architekturę sakralną baroku na przykładzie kościoła Il Gesu oraz innych kościołów włoskich,
- charakteryzuje ogólne trendy w estetyce XVII wieku,
- przedstawia historię powstania i przemian nowożytnej bazyliki św. Piotra, począwszy od planu Bramantego,
- charakteryzuje twórczość architektoniczną Berniniego i Borrominiego,
- omawia twórczość rzeźbiarską Berniniego,
- przedstawia życie i twórczość Caravaggia,
- wyjaśnia, jaką rolę odegrał Caravaggio w historii malarstwa,
- charakteryzuje caravaggionizm,
- omawia etapy rozwoju i wymienia przedstawicieli nowożytnego malarstwa iluzjonistycznego (od fresków Mantegny w Camera dei Spazi do fresków Andrea del Pozzo w San Ignazio w Rzymie i fresków Tiepola),
- definiuje terminy i pojęcia: Gesamtkunstwerk, iluzjonizm, luminizm, chiaroscuro, maniera tenebrosa, caravaggionizm, veduta, trompe l'oil,
- charakteryzuje malarstwo wedutowe i freskowe weneckich mistrzów XVIII w., wykazuje ciągłość szkoły weneckiej (colore),
- porównuje wnętrza, fasadę i dekorację kościołów renesansowych i barokowych,
- rozróżnia znaczenia pojęcia baroku rozumianego jako styl, epoka i postawa artystyczna,
- odróżnia styl barokowy od klasycyzmu XVII-wiecznego,
- formułuje wnioski na podstawie tekstów źródłowych dotyczących sztuki barokowej,
- przeprowadza analizę dzieł barokowych,
- **rozpoznaje dzieła sztuki** (epoka, styl, wiek, autor, tytuł/nazwa dzieła, w przypadku budowli, pomnika i fresku – miejsce/miasto, gdzie się znajduje):
- Jacopo da Vignola, Giacomo della Porta - kościół Il Gesu (plan, przekrój, fasada),
- Carlo Maderna – fasada bazyliki św. Piotra w Rzymie,
- Gianlorenzo Bernini - kościół San Andrea na Kwirynale (fasada, plan), plac i kolumnada przed Bazyliką św. Piotra w Rzymie (plan, bryły), Scala Regia w Watykanie, Dawid, Apollo i Dafne, Konfesja nad grobem św. Piotra, Ekstaza św. Teresy, Tron św. Piotra, Nagrobek papieża Urbana VIII, Fontanna Czterech Rzek,
- Niccolò Salvi – Fontanna di Trevi w Rzymie,
- Francesco Borromini - kościół San Carlo alle Quattro Fontane (plan, fasada), kościół San Ivo w Rzymie (plan i fasada),
- Baldassare Longhena - kościół Santa Maria della Salute w Wenecji (plan, bryła),
- Michelangelo Merisi da Caravaggio – Kosz z owocami, Chory Bachus, Lutnista, cykl obrazów ze św. Mateuszem z kaplicy Contarelli w San Luigi dei Francesi w Rzymie, Złożenie do grobu, Wieczera w Emaus, Śmierć Marii, Dawid z głową Goliata, Nawrócenie Szawła, Męczeństwo św. Piotra,
- Artemisia Gentileschi - Judyta i Holofernes,
- Annibale Carracci – Triumf Bachusa i Ariadny fresk w Palazzo Farnese w Rzymie, Jedzący fasolę,

- Andrea del Pozzo – freski z kościoła San Ignazio w Rzymie,
- Pietro da Cortona - Gloryfikacja rządów Urbana VIII (fresk w Pałacu Barberini w Rzymie),
- Giambattista Tiepolo - freski w pałacu biskupim w Würzburgu,
- Antonio Canale - Widok kościoła San Giorgio Maggiore,
- Francesco Guardi – Gondola na lagunie o zmierzchu.

b) SZTUKA BAROKU W HISZPANII

Uczeń:

- charakteryzuje termin churrigueryzm oraz bodegones na wybranych przykładach dzieł,
- omawia życie i twórczość Diego Velazqueza,
- charakteryzuje malarstwo hiszpańskie na przykładach dzieł Ribery, Murillo, Zurbarana,
- na podstawie tekstów krytycznych interpretuje dzieła sztuki (np. Las Meninas),
- rozpoznaje dzieła sztuki (epoka, styl, wiek, autor, tytuł/nazwa dzieła, w przypadku budowli, pomnika i fresku – miejsce/miasto, gdzie się znajduje):
- Escorial (plan, elewacja),
- Churriguera - ołtarz w San Esteban w Salamance,
- churrigueryzm – wnętrze zakrystii kartuzów w Grenadzie,
- Diego Rodriguez de Silva y Velazquez - Stara kucharka, Infantka Małgorzata, Portret Filipa IV, Poddanie Bredy, Portret Innocentego X, Panny dworskie (Las Meninas), Wenus z lustrem , Prządki,
- Jose de Ribera – Męczeństwo św. Filipa, Męczeństwo św. Sebastiana (MNW)
- Francisco de Zurbarán - Martwa natura z czterema naczyniami, Św. Franciszek cudem zabalsamowany,
- Esteban Bartolomé Murillo – Immaculata.

c) SZTUKA EPOKI BAROKU WE FRANCJI

Uczeń:

- omawia założenie Vaux-Le-Vicomte (jako przykładu nowej rezydencji francuskiej),
- charakteryzuje nurt klasycyzujący w architekturze czasów Ludwika XIV na przykładzie Wersalu oraz wschodniej fasady Luwru,
- wymienia i omawia cechy francuskich założeń ogrodowych,
- charakteryzuje na wybranych przykładach malarstwo i rzeźbę czasów Ludwika XIV,
- charakteryzuje malarstwo pejzażowe Poussina i Lorraina oraz twórczość Georgesa de la Tour,
- wyjaśnia pojęcia: entre cour et jardin (między dziedzińcem a ogrodem), pejzaż idealny, sztafaż, portret reprezentacyjny, ogród francuski,
- porównuje rzeźbę barokową Włoch i rzeźbę francuską epoki baroku,
- analizuje i interpretuje dzieła sztuki pod względem formy i treści,
- **rozpoznaje dzieła sztuki** (epoka, styl, wiek, autor, tytuł/nazwa dzieła, w przypadku budowli, pomnika i fresku – miejsce/miasto, gdzie się znajduje):

- Charles le Brun, Louis le Vau - pałac Vaux le Vicomte (plan, bryła),
- Charles le Brun, Louis le Vau, Andre le Notre, Jules Hardouin-Mansart - Wersal, (pałac wraz z założeniem ogrodowym, plan, bryła, elewacja frontowa i ogrodowa, Galeria Zwierciadłana),
- Jules Hardouin-Mansart - kościół des Invalides w Paryżu (plan, bryła),
- Claude Perrault - wschodnia fasada Luwru,
- Georges de la Tour - Znalezienie ciała św. Sebastiana, Pracownia stolarska św. Józefa, Św. Maria Magdalena pokutująca (z lustrem),
- Claude Lorrain - Lądowanie Kleopatry w Tarsie, Odjazd św. Urszuli,
- Nicolas Poussin - Et in Arcadia Ego, Pogrzeb Fokiona,
- Bracia Le Nain – Portret rodziny chłopskiej,
- Philippe de Champaigne – Portret kardynała Richelieu,
- Hyacinthe Rigaud -Portret Ludwika XIV w stroju koronacyjnym,
- Pierre Puget – Milon z Krotonu,
- François Girardon - Apollo z nimfami (Wersal, ogród),
- Antone Coysevox – Ludwik XIV przekraczający Ren – relief z Salonu Wojny w Wersalu.

d) SZTUKA EPOKI BAROKU W EUROPIE PÓŁNOCNEJ
(Flandria, Holandia, kraje niemieckie oraz Anglia)

Uczeń

- charakteryzuje symbolizm w twórczości malarzy holenderskich i flamandzkich XVII i XVIII w., przedstawia koncepcję vanitatywną w twórczości malarzy epoki baroku,
- wskazuje, w jaki sposób styl życia i religia wpłynęła na twórczość malarzy holenderskich i flamandzkich,
- przedstawia główne założenia architektury holenderskiej na przykładzie Ratusza amsterdamskiego Jacoba van Campena,
- omawia życie i twórczość Piotra Pawła Rubensa oraz Antona van Dycka,
- charakteryzuje martwą naturę i pejzaż w malarstwie flamandzkim,
- charakteryzuje malarstwo holenderskie malarzy: Fransa Halsa, Willema Claesza Hedy, Pieter de Hocha, Gerarda ter Borch, Jacoba van Ruisdaela,
- omawia życie i twórczość Rembrandta van Rijn oraz Vermeera van Delf,
- na przykładzie katedry św. Pawła w Londynie omawia twórczość Wrena,
- przedstawia sytuację polityczną krajów niemieckich w XVII w. ,
- przedstawia działalność Fischera von Erlach na przykładach Schonbrunn i kościoła Karola Borromeusza w Wiedniu,
- omawia architekturę Balthazara Neumanna na przykładach kościoła Vierzehnheiligen oraz pałacu biskupiego w Würzburgu,
- prezentuje omawiane na lekcji rezydencje i kościoły krajów niemieckich,
- porównuje i wyciąga wnioski dotyczące różnic stylistycznych i treściowych dzieł środowiska flamandzkiego i holenderskiego,
- omawia wpływ Caravaggia na malarstwo holenderskie (np. obraz Król Dawid grający na harfie w otoczeniu aniołów malarza utrechckiego Hendricka ter Brugghena),
- określa funkcję malarstwa barokowego w krajach Europy Północnej,
- tworzy wypowiedzi na temat rozwoju malarstwa w Zjednoczonych Prowincjach i Flandrii, uwzględniając wpływ wydarzeń historycznych, mecenatu i źródeł inspiracji,

- analizuje teksty kultury z zakresu estetyki baroku i formułuje wnioski,
- analizuje dzieła sztuki pod względem formy i treści,
- **rozpoznaje dzieła sztuki** (epoka, styl, wiek, autor, tytuł/nazwa dzieła, w przypadku budowli, pomnika i fresku – miejsce/miasto, gdzie się znajduje):
- Pieter Paul Rubens - Autoportret z Izabelą Brandt, Podniesienie Krzyża, Zdjęcie z krzyża z Antwerpii, Porwanie córek Leukippa, Przybycie Marii Medycejskiej do Marsylii, Krajobraz z tęczą, Trzy Gracje, Helena Fourment w futrze,
- Jacob Jordaens - Król pije,
- Anton van Dyck - Portret Karola I na łowach,
- Frans Snyders –Spizarnia,
- Jan Bruegel Aksamitny –Bukiet,
- Rembrandt Hermes van Rijn – Lekcja anatomii doktora Tulpa, Wymarsz strzelców, Danae, Hendrijke kąpiąca się w rzece, Portret Tytusa, Autoportret – Rembrandt jako apostoł Paweł, Autoportret z Saskią na kolanach, Powrót syna marnotrawnego, Krajobraz z trzema krzyżami (grafika), Pejzaż z miłosiernym Samarytaninem, Ćwierć wołu, Dziewczyna w ramie obrazu i Uczony przy pulpicie (w Zamku Królewskim w Warszawie),
- Frans Hals - Regentki domu starców w Haarlemie, Wesoły bibosz, Czarownica z Haarlemu (Stara pijaczka),
- Jan Vermeer van Delft – Czytająca list (z Drezna), Kobieta ważąca perłę, Widok Delft, Alegoria malarstwa, Koronczarka, Nalewająca mleko, Dziewczyna z perłą, Uliczka,
- Jan Steen – Zwariowane gospodarstwo,
- Pieter de Hooch – Kobieta z dziećmi,
- Gerard ter Borch – Napomnienie ojcowskie,
- Jacob van Ruisdael – Wiatrak w Wijk,
- Willem van der Velde – Wystrzał dział,
- Willem Claesz Heda – Martwa natura (Śniadanie),
- Hendrick ter Brugghen – Dawid grający na harfie,
- Jacob van Campen – Ratusz w Amsterdamie,
- Christopher Wren – katedra św. Pawła w Londynie,
- Johann Bernhard Fisher von Erlach – kościół św. Karola Boromeusza w Wiedniu (fasada, plan, wnętrze), pałac Schönbrunn w Wiedniu,
- Lucas Hildebrandt – Belweder w Wiedniu,
- Balthazar Neumann – kościół Vierzehnheiligen, Pałac biskupi w Würzburgu,
- Matthäus Daniel Pöppelmann – Zwinger w Dreźnie,
- Cosma Damian i Egid Quirin Asam – kościół Jana Nepomucena w Monachium, ołtarz Wniebowzięcia NMP w kościele klasztorным w Rohr,
- Georg von Knobelsdorff – Pałac Sanssuci w Poczdamie,
- Dominikus Zimmermann – Kościół pielgrzymkowy w Wies.

e) PÓŹNY BAROK I ROKOKO W EUROPIE

Uczeń

- przedstawia genezę i warunki społeczne i polityczne rozwoju rokoka,
- definiuje pojęcia i rozpoznaje następujące ornamenty: rocaille, kogucie grzebienie,
- charakteryzuje styl Ludwika XV na przykładzie Hôtel de Soubise,
- charakteryzuje architekturę rokokową krajów niemieckich: np. Zwinger, wnętrze Vierzehnheiligen, kościół w Wies,

- charakteryzuje twórczość Antoine'a Watteau, Francoisa Bouchera, Honoré Fragonarda we Francji, Jana Piotra Norblina w Polsce,
- omawia twórczość Jeana Baptiste Chardina,
- przedstawia główne zagadnienia i cechy rzeźby rokokowej na przykładach dzieła Falconeta, Asamów, Günthera,
- przedstawia specyfikę portretowego malarstwa angielskiego XVIII w. na przykładowych dziełach Gainsborough, Reynolds, Hogharta,
- opisuje wedutowe i iluzjonistyczne malarstwo weneckie XVIII w. na wybranych dziełach Tiepola, Antonia Canale, Francesco Guardi,
- dokonuje analizy dzieł sztuki pod względem formy i treści,
- rozpoznaje dzieła sztuki (epoka, styl/nurt, wiek powstania, autor, tytuł/nazwa dzieła, w przypadku budowli, pomnika i fresku – miejsce/miasto, gdzie się znajduje):
- ornament rocaille,
- ceramika rokokowa np. z Miśni,
- Gabriel Germain Boffrand – hotel Soubise w Paryżu (wewnątrz z Salonem księżnej),
- Antoine Watteau – Odjazd na Cyterę, Szyld Gersainta, Gilles,
- François Boucher – Kąpiel Diany, Toaleta Wenus,
- Jean-Honoré Fragonarda – Huśtawka,
- Jan Piotr Norblin – Towarzystwo na wycieczce w parku,
- Jean-Baptiste Simeon Chardin – Modlitwa przed posiłkiem, Stół kredensowy, Martwa natura z zabitym płaszczką,
- Etienne Maurice Falconet – Pomnik Piotra I w Petersburgu,
- Ignaz Günther – Zwiastowanie,
- Thomas Gainsborough – Robert Andrews z żoną, Błękitny chłopiec, Poranna przechadzka,
- Sir Joshua Reynolds – Portret Nelly O'Brien,
- William Hogarth – W salonie pani z cyklu Modne małżeństwo (wersja olejna i graficzna).

f) BAROK I ROKOKO W POLSCE

Uczeń

- przedstawia warunki rozwoju sztuki barokowej w Polsce,
- wymienia etapy rozwoju stylu barokowego w Polsce,
- wyjaśnia pojęcie sarmatyzmu,
- analizuje architekturę jezuicką na przykładzie kościoła św. Piotra i Pawła w Krakowie; rezydencjonalną na przykładach rezydencji Krzyżtopór w Ujeździe, w Podhorcach i Wilanowie,
- wykazuje wpływy włoskie w architekturze sakralnej: Borrominiego w kościele Pijarów w Krakowie (projektu Kacpra Bażanki) i fasady Franciszka Placidi oraz wpływy Berniniego na przykładzie kościoła Misjonarzy na Stradomiu w Krakowie (projektu Kacpra Bażanki),
- charakteryzuje architekturę Warszawy czasów baroku i rokoka,
- omawia nurt klasycyzujący w wybranych dziełach Tylmana z Gameren,
- przedstawia typy portretów szlacheckich (sarmacki, trumienny),
- charakteryzuje i porównuje twórczość Daniela Schulza i Jerzego Siemiginowskiego,
- przedstawia wybrane realizacje malarzy: Tomasso Dolabelli, Bartłomieja Strobla, Willmanna,

- przedstawia zagadnienie rzeźby barokowej w Polsce na przykładzie Kolumny Zygmunta oraz dekoracji sztukatorskich w kościele św. Anny w Krakowie, a także w kościele parafialnym św. Trójcy w Tarłowie,
- przeprowadza analizę dzieł kultury polskiej z epoki baroku,
- **rozpoznaje dzieła sztuki** (epoka, styl, wiek, autor, tytuł/nazwa dzieła, w przypadku budowli, pomnika i fresku – miejsce/miasto, gdzie się znajduje):
- Giovanni Trevano – kościół św. Piotra i Pawła w Krakowie (fasada, bryła, plan),
- Jan Trevano – Zamek Królewski w Warszawie, Pałac Biskupów krakowskich w Kielcach,
- Tylman z Gameren – kościół św. Anny w Krakowie, kościół Sakramentek w Warszawie, pałac Krasińskich w Warszawie,
- Karol Bay – kościół Wizytek w Warszawie,
- Zamek Ossolińskich – Krzyżtopór w Ujeździe,
- Zamek w Podhorcach,
- Augustyn Locci – pałac w Wilanowie (bryła, plan, wnętrza),
- Pałac Branickich w Białymstoku,
- Konstanty Tencalla, Clemente Molli – Kolumna Zygmunta,
- warsztat włoski - dekoracja sztukatorska kaplicy Pana Jezusa w Tarłowie z fragm. Rozmowa Śmierci ze szlachcicem (Taniec Śmierci),
- Baltazar Fontana – dekoracja sztukatorska wnętrza kościoła św. Anny w Krakowie,
- Tommaso Dolabella – Portret Stanisława Tęczyńskiego,
- Anonim - Portret trumienny Stanisława Woyszy,
- portret Łukasza Opalińskiego,
- Bartłomiej Strobel – Portret Władysława Dominika Zasławskiego-Ostrogskiego,
- Daniel Schulz – Portret Jana Kazimierza (w popiersiu)
- Jerzy Eleuter Szymonowicz-Siemiginowski – Jan III pod Wiedniem, Św. Anna Samotrzeć, dekoracje malarskie w Wilanowie (plafony: Zima, Lato, Jesień i Wiosna)
- Anonim – Taniec śmierci (z kościoła Bernardynów w Krakowie).

III. Aktywność na lekcji

- Formuluje i przedstawia na forum klasy własne opinie
- Tworzy rozszerzone wypowiedzi literackie na temat sztuki
- Bierze czynny udział w dyskusjach
- Podejmuje się wykonywania zadań o charakterze dobrowolnym
- Gromadzi i opracowuje materiały dotyczące omawianego działu
- Bierze udział w konkursach dotyczących historii sztuki
- Wykazuje się aktywną postawą w klasie
- Aktywnie uczestniczy w rozwiązywaniu zadań realizowanych przez grupę, często wykazuje własną inicjatywę, kieruje pracą zespołu

IV. Systematyczność pracy

Bez błędnie i systematycznie wykonuje wszystkie zadania

V. Zainteresowanie aktualnymi wydarzeniami dotyczącymi sztuk plastycznych i architektury

Wykazuje zainteresowania aktualnymi wydarzeniami artystycznymi

WYMAGANIA DOPEŁNIAJĄCE – stopień dobry

I. Opanowanie wiadomości z zakresu materiału nauczania – zgodnie z programem

Uczeń zna podstawowe pojęcia i fakty dotyczące materiału objętego programem nauczania. Opanował przynajmniej 75 % materiału. Wykazuje się dobrą znajomością omawianych treści. Uczeń zna podstawowe pojęcia i fakty dotyczące materiału objętego programem nauczania. Dobrze wykonuje zadania domowe samodzielnie formułuje odpowiedzi na pytania zadane przez nauczyciela, jest aktywny przy wykonywaniu zadań, w pracach zespołowych wykazuje się zaangażowaniem, a praca jego stanowi istotny wkład w pracę zespołu, systematycznie przygotowuje się do lekcji. Opanował przynajmniej 75 % materiału. Dla kryteriów tej oceny dopuszcza się możliwość drobnych błędów i „usterek”.

II. Umiejętność analizy i krytycznej oceny dzieł sztuki

Uczeń potrafi dokonać analizy treści i formy omawianych na lekcjach dzieł sztuki, odpowiedzieć na związane z nim pytania. Podejmuje próby wypowiedzania się w formach trudniejszych niż określone podstawą programową. Potrafi dokonywać analiz porównawczych, wyciągać prawidłowe wnioski z wskazanych przez nauczyciela problemów.

III. Aktywność na lekcji

- Formułuje i przedstawia na forum klasy własne opinie
- Bierze czynny udział w dyskusjach
- Potrafi ukierunkowany przez nauczyciela (wskazówka, prosta odpowiedź) dokonywać analizy i syntezy poznawanych faktów historycznych.
- Podejmuje się wykonywania zadań o charakterze dobrowolnym
- Wykazuje się aktywną postawą w klasie
- Aktywnie uczestniczy w rozwiązywaniu zadań realizowanych przez grupę, jego praca stanowi istotny wkład w pracę zespołu
- Samodzielnie odpowiada na zadane pytania dotyczące materiału z trzech ostatnich lekcji

IV. Systematyczność pracy

Systematycznie wykonuje wszystkie zadania

WYMAGANIA PODSTAWOWE – stopień dostateczny

I. Opanowanie wiadomości z zakresu materiału nauczania – zgodnie z programem

Uczeń zna co najmniej 55% materiału nauczania zgodnego z programem. Ze zrozumiałych względów „55%” to określenie częściowo umowne i elastyczne, tym niemniej jest oczywiste, że trudności w odpowiedzi na zadawane pytania i niemożność rozwiązywania stawianych przed uczniem problemów skutkuje właśnie niższą oceną. Uczeń posiada wiadomości i umiejętności łatwe do opanowania, niezbędne do kontynuowania nauki na wyższym szczeblu. Zna większość pojęć i terminów omawianych na lekcjach. Rozróżnia poznane na lekcjach style i kierunki oraz potrafi charakteryzować i rozpoznawać dzieła sztuki.

II. Umiejętność analizy i krytycznej oceny dzieł sztuki

Uczeń potrafi dokonywać analizy dzieł sztuki omawianych na lekcjach na poziomie dostatecznym. Uczeń jest w stanie dokonać podstawowej analizy i syntezy faktów pod kierunkiem nauczyciela. Po przeczytaniu tekstu źródłowego i uzyskaniu dodatkowych informacji jest w stanie odpowiedzieć na najprostsze pytania dotyczące postawionego problemu.

III. Aktywność na lekcji

W czasie lekcji wykazuje się aktywnością w stopniu zadowalającym

Wykonuje proste zadania na poziomie średnim

Podejmuje próby wykonania niektórych prac indywidualnych nieobowiązkowo

Współpracuje z grupą w realizacji zadania przy wsparciu kolegów i nauczyciela

Samodzielnie odpowiada na zadane pytania dotyczące materiału z trzech ostatnich lekcji

Uczeń systematycznie przygotowuje się do lekcji, wykonuje zadania domowe

IV. Systematyczność pracy

Systematycznie wykonuje wszystkie zadania

WYMAGANIA KONIECZNE – stopień dopuszczający
(uczeń, który nie spełnia tych wymagań, otrzymuje stopień niedostateczny):

I. Opanowanie wiadomości z zakresu materiału nauczania – zgodnie z programem

Uczeń musi znać przynajmniej 40% wymaganego programem materiału faktograficznego, z zastrzeżeniem umowności procentowego określenia tego zakresu. Powinno być oczywiste, że nieznanie „bazowych” informacji i faktów, ma „większy ciężar gatunkowy” niż niemożność odpowiedzi na bardziej złożone pytanie, czy rozwiązanie problemu. Przede wszystkim uczeń powinien rozróżniać sztukę kultur starożytnych, umieć charakteryzować główne nurty, rozróżniać style sztuki średniowiecznej. Rozpoznawać większość dzieł prezentowanych na lekcjach. Uczeń potrafi wykonać zadania samodzielnie lub przy pomocy nauczyciela o niewielkim stopniu trudności.

Dla tej oceny nie jest wymagana umiejętność analizy i syntezy. Uczeń może też nie odróżniać tekstu źródłowego od komentarza.

II. Umiejętność analizy i krytycznej oceny dzieł sztuki

Dla tej oceny nie jest wymagana umiejętność syntezy.

- Potrafi rozróżnić treść i formę dzieła sztuki,
- Potrafi chronologicznie uszeregować główne epoki i kierunki sztuki

III. Aktywność na lekcji

Uczeń:

- jest aktywnym uczestnikiem zajęć;
- włącza się do pracy pod nadzorem nauczyciela;
- przy pomocy nauczyciela potrafi odtworzyć efekty pracy kolegów i odwzorować zaprezentowane przez innych elementy wiedzy ;
- włącza się w pracę zespołu zadaniowego, wykonując proste czynności pod kierunkiem kolegów;
- podejmuje się wykonywania prostych zadań
- przy pomocy nauczyciela odpowiada na zadane pytania z trzech ostatnich lekcji

IV. Systematyczność pracy

Uczeń przychodzi przygotowany na lekcje

Formy sprawdzania wiadomości i umiejętności

1. Prace klasowe w formie testów lub dłuższych wypowiedzi pisemnych
2. Tzw. „kartkówki” z trzech ostatnich lekcji
3. „Slajdówki” – pokazy slajdów z reprodukcjami dzieł sztuki
4. Odpowiedzi ustne
5. Prace domowe
6. Różnego rodzaju projekty edukacyjne: referaty, prezentacje multimedialne, recenzje wystaw
7. Aktywność na lekcji
8. Prowadzenie zeszytu przedmiotowego

Nieprzygotowania i zasady poprawiania ocen z prac klasowych

Uczeń ma prawo do zgłoszenia **dwóch** nieprzygotowań w semestrze.

Nieprzygotowanie ucznia nie obejmuje zapowiadanych wcześniej prac klasowych.

Uczeń ma prawo poprawić ocenę pracy klasowej w ustalonym przez nauczyciela terminie. Poprawa sprawdzianu jest jedna, odbywa się nie później niż dwa tygodnie od pisania sprawdzianu przez klasę po raz pierwszy.

Jeśli uczeń był chory w pierwszym terminie pisania sprawdzianu, powinien napisać sprawdzian w terminie poprawkowym. Jeśli stan zdrowia ucznia na to nie pozwala, w porozumieniu z nauczycielem wyznaczony jest dodatkowy termin.

Zasady ustalania oceny semestralnej i rocznej

- Uwzględniane są wszystkie ocen cząstkowych,
- Ocena końcowa nie jest wynikiem średniej arytmetycznej
- Waga ocen jest zróżnicowana - największy udział ocen z prac klasowych/testów sprawdzających opanowanie większej partii materiału
- Zgodność zasad wystawiania oceny semestralnej i rocznej są zgodne z wewnątrzszkolnym systemem oceniania

Stopień końcoworoczny wyższy od przewidywanego otrzyma uczeń, który zaliczy materiał przewidywanym na rok szkolny powtórnie i otrzyma wyższy stopień.